

Notikums

Neapole mums nedraud

Gulbenes rajona Litenes pagasta "Kaudzītēs" 27.februāri vides ministre Raimonde Vējonis atklāja jauno, vides prasībām atbilstošo Malīnas reģiona sadzīves atkritumu iekšējās ietilpības pārveidošanas poligona "Kaudzītēs".

Ier sperts solis uz priekšu, lai sadzīves atkritumus varētu noglabāt atbilstoši vides aizsardzības nacionālajām un īpašreizējām Eiropas Savienības prasībām. Ne nākamie soļi būtu veicināti ilgākā aika posmā, bet mērķis ir viens - lai satram Latvijas uzņēmumam, katram atvijas iedzīvotājam būtu noslēgts iegums ar atkritumu apsaimniekotājiem. Šis iemīlējums ir jāmaksā par sarazotajiem iekritumiem, ieviešot kārtību atkritumu avākšanā un šķirošanā. Te kopā būs āstrādā gan valstij, gan pašvaldībām, gan atkritumu apsaimniekotājiem. Visas valstis ar to ir tikušas galā. Ari Latvijai ar o jātieki galā, ja gribami, lai mūsu valsts, nūsu pilsēta, mūsu lauki un meži ir iepiesārpoti, un tādi tie paliktu arī mūsu īrēniem, - teica vides ministrs.

Furmākos divdesmit gadi

Pasākuma dalībnieki jauno atkritumu iekritumkošanas poligona jokojot alīdzīnāja ar filmās redzēto, kur filmas aronis iečurā kādā aparātā, šķidrumus eik, tek un iztek glāzītē, no kuras to jau var izdzert. Lidzīgi esot arī jauno iekritumu, kas ir tāds pats aparāts, tikai laudz lielāks. Atkritumi te uzskat jaunu izīvi. Jaunais sadzīves atkritumu iekrituma "Kaudzītēs" ir zveidots kā atbilstoši būvju kompleks, kurā nodrošināta atkritumu slānja zolēšana, piesārpotā infiltrāta (cauri iekritumu slānim izsūkušo nokrišņu) avākšana un attīrīšana, kā arī turpākajā perspektīvā biogāzes savākšana. Iekritumu krātuvē sadzīves atkritumus arēs noglabāt turpmāk 20 gadus. Iekrituma ierikotti urbūni, kur varēs ontrolēt, piemēram, vai nav radušās ioplūdes no atkritumu šūnām. Iekrituma ir ari uzbūvēt atkritumu šķirošanas angars, uzstādīta šķirošanas iņja un presēšanas līnija, lai patēviņiem bunkuriem izvietotu metālu, īاستmas, kartonu un citus otrreiz āstrādājamos atkritumus. Izveidoti iebraucamie ceļi, garāzas, datorizēta vēršanas sistēma, kas novērtēs un izskaitis ienākošās kravas un vedējus, ieritorijā norobežo gravis un zogs. Viļāniens reģionā ierikoti arī 115 daļītās iekritumu vākšanas laukumi. Atkritumu vākšanas firmas "Nelsons" Balvu ēcirknā prieķnieki Džeraldu Šāicāns arunā "Vadugunī" pauka, ka poligona izbūvē viņš saskata arī nepilnības, et kā isti poligons strādā, to varēs edzēt, kad šurp sāks vest atkritumus. Ielvenais, iedzīvotajiem būs jāiemācās šķirot, un cik atkritumu izvezēsāma maksās turpmāk.

Iekritumā - piecas iekritumās

"Kaudzītēs" atrodas kādreizējā Litenes dala teritorijā. Lidlaiks te atradās adamju varas gados pie desmito gadu ikumā. Par poligona vietas izvēli starp

Foto: A. Kiršanovs

Nu tad griežami! Vides ministrs Raimonds Vējonis uz lentas griešanu jaunā poligona atklāšanā aicināja visus klātesošos dibinātājus un SIA "Alba-5" valdes locekļus. Attēlā no kreisās SIA "Alba-5" valdes loceklis Romans Adamovičs, Lubānas pašvaldības vadītājs Mikelis Gružitīs, Balvu pilsētas domes priekšsēdētājs vietnieks Jānis Starpcāns, Alūksnes pilsētas mērs Viktors Litaunieks un Vides ministrs Raimonds Vējonis.

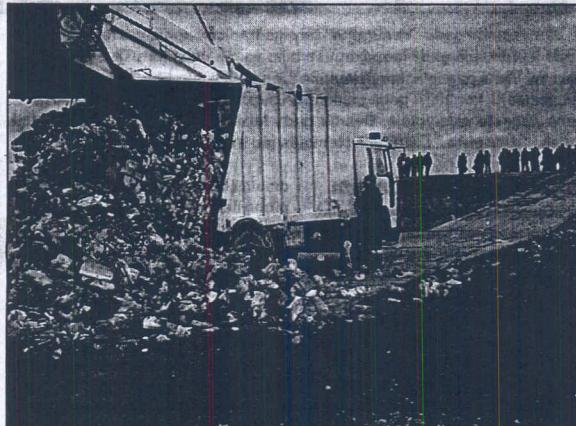

Foto: A. Kiršanovs

Izmēģinājuma krava. Mallenes sadzīves atkritumu poligona atklāšanā uz poligonu atveda un izbēra pirmo sadzīves atkritumu kravu. Spēcīgais vējš pacēla no zemes un aiznesa pa gaisu plastmasas maiņus, PET puudeles un citus vieglākus atkritumus. Tas liecināja par to, ka atkritumi ir jāšķiro val ar apkārt bedrei nepieciešams uzlikt žogu. Cerams, nepilnības ar laiku novērsīs. Balveniešu leģuvums ir tas, ka atkritumus no pilsētas izvede un Neapoles liktenis, kur atkritumi tiek izgāzti pilsētas ielās, mums, cerams, nedraud.

Izdarījām... poligona atklāšanā teica Balvu domes priekšsēdētājs vietnieks Jānis Starpcāns. Cerams, ka balveniešiem atkritumu noglabāšana poligona izmaksās lētāk nekā tiem, kas nav poligona iepānieki. Poligona izbūves izmaksas pārsniedz septiņus miljonus latu, no kuriem 85% sedz Eiropas Kohēzijas fonds, bet pārējo līdzfinansē Malīnas reģiona pašvaldības. Pēc jaunā poligona atklāšanas slēgs un rektivēs visas bijušās, mazās izgāztuvēs - kopumā 59.

Būvē poligonus visā Latvijā

Latvija atkritumu saimniecības sakārtojana sākās līdz ar iestāšanos Eiropas Savienībā. Valsti pirmo sadzīves atkritumu poligoni uzbūvēja Getliņi - Rīgas rajona Stopini pagastā. Pašlaik vēl notiek celtniecība Daugavpils rajona Demenes pagastā (Dienvidlatgales reģionā) un Rēzeknes rajona Ozolaines pagastā (Austrumlatgales reģionā). Plānoti uzbūvēt arī Piejūras (Talsu, Tukuma rajons) un Vidusdaugavas (Jēkabpils rajons) poligoni. Mallenes reģiona sadzīves atkritumu poligoni pēc skaita ir septiņi, kas nodoto eksploatācijā. Mallenes reģiona atrodas vairāk nekā 7 tūkstoši kvadrātkilometru lielā teritorijā Alūksnes, Balvu, Gulbenes, dāļēji Madonas rajonā, kopumā aptverot ap 100 tūkstošu iedzīvotāju.

Īsumā

Ataldojis strazds, gulbji un pīles

Nāk pavasarīs, kas šogad notiek agrāk nekā citus gadus, jo arī kārtīgas ziemas šogad nav bijis; piemērs dārzos jau zied snieguprkstei, atgriežas arī gājputni. Taču pavasa rātnākā var leilgt, jo ziemā pēkšņi var parādīt savus untumus. Baltinavas pagasta padomes priekšsēdētājs Jevgēnijs Zelčs ievērojis, ka būrīt, kas atrodas pie viņa dzīvesvietās mājas Baltinavā, ir atgriezies strazds. Strazds savā būrīt - no siltājām zemēm atgriežas katru gadu un nikni gaīnā projām jaunos strazdus. Lai jaunie meklē savu dzīvesvietu J. Zelčs neuztraucas, ka vēl var būt aukstums un sniegs, jo vecais strazds tos iemānījies veiksmīgi pārdzīvot. Aukstākā laikā viņš ielien mājas pažobēlē un sildās tur.

Vides inspektori, kuri dabā atrodas katru dienu, ziņa stāstīt, ka ir ataldojuši arī gulbji, pīles. Gulbji manīti Balvu un Pērkonu ezerā, Rugāju ūdenstilpnē. Varbūt viņi šoziem nemaz nebija aizlidojuši?

Dabas muzejā fotokonkurss "Mans putns"

Lielākais Dabas muzejā aicina visus gatavoties 2008. gada "Putnu dienām", kas Latvijā šogad sāksies ar muzeja speciālistu izsludināto fotokonkursu "Mans putns". Konkursā dabas draugi un pētnieki, kas mēdz doties dabā ar kameru, bet nav profesionāli fotogrāfi, tiek aicināti parādīt kādu sevis ieraudzītu un notiksētu putnu dabā, iesūtot savu pieteikumu konkursam līdz 31. martam. Labākie no iestūtajiem darbiem aprīļa sākumā būs aplūkojami foto izstādē "Mans putns". Fotokonkursā var piedalīties ikviens interesents ar savām oriģinālfotoaparātiem, kas atbilst konkursa nolikumam. Konkursam viens dalībnieks var iesniegt ne vairāk kā trīs fotogrāfijas 20x30 cm formātā. Tās tiks vērtētas četrās vecuma grupās: bērni (līdz 14 gadiem), jaunieši (15-20 gadi), pieaugušie (vecāki par 20 gadiem) un seniori (virs 50 gadiem). Fotogrāfijām jāpopulārizē sabiedrībā izpratne par putnu daudzveidību, aizsardzību un sugu unikālitāti. Tās vērtējot, nems vērā darba sarežģītības līmeni. Konkursu vērtēs Latvijas Dabas muzeja speciālisti. Fotokonkursā ir viena no "Putnu dienu 2008" aktivitātēm Latvijas Dabas muzeja. Putnu dienas Latvijas Dabas muzeja notiek jau vairāk nekā pusgadsimtu - kopš 1954. gada.

Sākas zivju nārsts

Ar 16.martu sākas zivju nārsts. Līdakas šajā laikā aizliegts makšķerēt līdz 30.aprīlim, bet zandartus - no 16.aprīļa līdz 31.maijam. Līdakas aizliegts makšķerēt ar spiningu, izmantojot ēsmas zītviņu. Zivis aizliegts makšķerēt no laivām un citiem peldošiem līdzekļiem visā ūdenstilpnē. Aiviekstē un Lubāna ezerā aizliegts makšķerēt 100 metrus uz abām pusēm no slūžām.

Svētunes ezerā ielaids līdaku un zandartu mazujus

Rīgā notika Zivju fonda padomes sēde, kurā piedalījās arī Baltinavas pagasta padomes priekšsēdētājs Jevgēnijs Zelčs. Šajā sēdē izskaitīja Baltinaviešu iesniegto projektu par zivju mazuļu ielaīšanu Baltinavas pagasta Svētunes ezerā. Zivju fonda daļēji atbalstīja Baltinaviešu projektu un iedālīja naudu (500 latus) līdaku kāpuru un vienvaras zandartu ielaīšanai Svētunes ezerā, taču atteica finansējumu 400 vēžu mazuļu ielaīšanai ezerā. 38 tūkstošus līdaku kāpuru ezerā ielaids šogad pavasari, bet 4000 vienvaras zandartu mazujus - oktobri. Šos darbus veiks uzņēmums "Rūķis" no Valmieras rajona, kas nodarbojas ar zivju mazuļu audzēšanu. Baltinavas pagasta padome ar Zivju fonda sadarbojas kopš 2004. gada, un šajā laikā katrai gadu fonds ir finansējis atbalstījus Baltinaviešu iesniegto projektus zivju mazuļu ielaīšanai Svētunes publiskajā ezerā.

Mežu atjaunos vairāk nekā 600 hektāru platībā

Akciju sabiedrības "Latvijas valsts meži" Ziemeļlatgales mežsaimniecības šogad stādis un atjaunos mežu 637,6 hektāru platībā. Iepirkuma kopējā summa ir 58 151 lati. Konkursa rezultātā tiesības stādīt mežu ieguva sekojošas firmas un fiziskas personas - Žīguru meža lecīkrni 101 hektāru platībā SIA "Ardo Plus" un SIA "Ķīra", Balvu lecīkrni 68,4 hektāru platībā Valērijs Smirnovs, SIA "Ardo Plus" un SIA "Ķīra", informē akciju sabiedrības Latvijas valsts meži Ziemeļlatgales mežsaimniecības speciāliste.

Lappusi sagatavoja I. Zinkovska